

Samenvatting

Het college heeft in haar vergadering van 14 maart 2023 goedkeuring verleend aan de ondertekening van het afsprakenkader door Enexis. Het onderhandelingsakkoord/afsprakenkader tussen Staat en regionale netwerkbedrijven betreft de voorwaarden waaronder een kapitaalstorting en daarmee aandeelhouderschap door de Staat in de netwerkbedrijven in de toekomst mogelijk wordt. De netwerkbedrijven moeten de komende jaren fors investeren in de energie-infrastructuur. Om dit te kunnen doen, hebben deze netwerkbedrijven een solide kredietwaardigheid nodig. Een aandeelhouderschap van de Staat en daarmee het versterken van het eigen vermogen van de netwerkbedrijven is een cruciale randvoorwaarde om deze investeringen in de energietransitie te kunnen blijven doen tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

Voor Enexis is aandeelhouderschap van de Staat op dit moment en in de komende jaren nog niet aan de orde, aangezien er nog geen behoefte is aan aanvullend kapitaal van de Staat. Enexis sluit echter niet uit dat dit in de toekomst wel nodig zal zijn.

Beslispunten

1. Akkoord te gaan met ondertekening van het afsprakenkader door het regionale netwerkbedrijf Enexis.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 16 maart 2023:

Conform.

1. Aanleiding

In de afgelopen maanden hebben gesprekken plaats gevonden met de Staat over de financiering van de regionale netwerkbedrijven (Alliander, Enexis en Stedin). De inzet van deze gesprekken was om te zorgen dat de regionale netwerkbedrijven van voldoende financiering worden voorzien, zodat de energietransitie succesvol kan worden gerealiseerd en Nederland de beschikking houdt over veilige, betrouwbare en betaalbare regionale energienetwerken.

Recent zijn we via de vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg binnen Enexis Holding N.V. (Vegal) geïnformeerd over een bereikt onderhandelingsakkoord tussen Staat, netwerkbedrijven en aandeelhouderscommissies.

Hoewel voor Enexis niet wordt verwacht dat participatie door de Staat binnen enkele jaren noodzakelijk zal zijn, is het vastleggen van het afsprakenkader waarbinnen de voorwaarden voor eventuele latere deelneming door de Staat in de regionale netwerkbedrijven zijn opgenomen, toch erg belangrijk.

2. Context

De Staat en de regionale netwerkbedrijven zijn tot een onderhandelingsakkoord gekomen over de voorwaarden waaronder een kapitaalstorting en daarmee aandeelhouderschap door de Staat in de netwerkbedrijven in de toekomst mogelijk wordt. Deze afspraken zijn vastgelegd in het afsprakenkader. Het onderhandelingsakkoord is tot stand gekomen na intensieve gesprekken tussen de netwerkbedrijven, hun aandeelhouders c.q. hun vertegenwoordigers en de ministeries van Financiën en Economische Zaken en Klimaat.

Door middel van dit onderhandelingsakkoord maken de Staat en bestaande aandeelhouders duidelijk schouder aan schouder te staan met de regionale netwerkbedrijven om vanuit gezamenlijkheid en vertrouwen te werken aan het realiseren van de energietransitie. Er wordt een gezamenlijke verantwoordelijkheid ervaren voor de borging van deze publieke belangen.

In 2020 heeft het college al ingestemd met het verstrekken van een converteerbare hybride obligatielening aan Enexis Holding N.V. ter grootte van € 978.573,-.

3. Gewenste situatie

De klimaatdoelen zijn het afgelopen jaar, zowel op Europees als nationaal niveau, verder aangescherpt. Daarnaast versnelt de energietransitie en groeit de vraag naar elektriciteit explosief. De kanteling naar een duurzaam en decentraal energiesysteem, dat maatschappelijke en economische ontwikkeling ondersteunt, vergt een grootschalige verbouwing en uitbreiding van de energie-infrastructuur in Nederland. Hiervoor zijn grote investeringen nodig. Tot 2030 investeren de

drie regionale netwerkbedrijven naar verwachting samen ca. € 30 miljard in uitbreidingen en verzwaren van het net. De regionale netwerkbedrijven zullen de komende jaren dus fors moeten investeren om de klimaatdoelen te halen en de economische groei te faciliteren.

Op de lange termijn verdienen de regionale netwerkbedrijven de efficiënte investeringen plus een redelijk rendement terug via de nettarieven, maar op de korte termijn moeten zij die investeringen voorfinancieren met een combinatie van vreemd- en eigen vermogen. Daarbij is een solide kredietwaardigheid van belang om toegang tot vreemd vermogen te houden tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Om deze solide kredietwaardigheid te behouden moeten de regionale netwerkbedrijven (op termijn) additioneel eigen vermogen aantrekken, zodat er een gezonde verhouding is tussen vreemd vermogen en eigen vermogen.

Om op lange termijn het publieke belang van een veilig, betrouwbaar, toegankelijk en betaalbaar energienetwerk te borgen en daarbij de energietransitie te ondersteunen, is het belangrijk ervoor te zorgen dat wanneer regionale aandeelhouders in de netwerkbedrijven niet meer bereid en/of in staat zijn om in de gehele kapitaalbehoefte van Enexis te voorzien, de Staat dan gevraagd kan worden om toe te treden als aandeelhouder (met de bijbehorende kapitaalinjectie). Het afsprakenkader biedt hiertoe de gewenste voorwaarden.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Middels dit onderhandelingsakkoord tussen Staat en regionale netwerkbedrijven kan een bijdrage worden geleverd aan de verduurzaming van het energienetwerk en daarmee aan de beoogde energietransitie.

5. Effect op de openbare ruimte

n.v.t.

6. Personeel en organisatie

n.v.t.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

n.v.t.

8. Financiën

Het sluiten van het afsprakenkader heeft geen directe financiële gevolgen. Deze ontstaan pas:

- Als de aandeelhouders van Enexis besluiten om minder dividend uit te keren om zo (deels) te voorzien in de kapitaalbehoefte van Enexis.
- Als er daadwerkelijk een participatieovereenkomst met de Staat wordt gesloten om als aandeelhouder toe te treden bij Enexis. In dit geval worden er afspraken gemaakt over het (tijdelijke) dividendbeleid.

Bij regionaal netwerkbedrijf Stedin is aandeelhouderschap van de Staat wel op korte termijn aan de orde. Mocht het sluiten van het afsprakenkader, alsmede de kapitaalstorting bij Stedin, voor de gehele sector leiden tot een verbetering van de credit rating, dan zal dit een positief effect hebben op de winstgevendheid van Enexis. Dit kan op zijn beurt positief uitwerken in de kapitaalbehoefte en/of dividenduitkering.

9. Aanbestedingen

n.v.t.

10. Participatie tot heden

In 2020 heeft Enexis aan haar aandeelhouders een lening gevraagd van € 500 miljoen om de additioneel benodigde investeringen te kunnen doen als gevolg van de energietransitie als onderdeel van de uitvoering van het klimaatakkoord.

Op 30 juni 2020 heeft het college besloten deze lening aan Enexis te verstrekken. De lening bedroeg voor Maastricht € 978.573,- wat overeenkomt met het procentuele aandelenbezit van de gemeente Maastricht (0,1957%) afgezet tegen de totaal gevraagde lening van € 500 miljoen.

11. Voorstel

1. Akkoord te gaan met ondertekening van het afsprakenkader door het regionale netwerkbedrijf Enexis.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

In de aandeelhoudersvergadering Enexis van 13 april 2023 zal besluitvorming over het afsprakenkader plaatsvinden.

Het afsprakenkader heeft betrekking op een toekomstige relatie van het netwerkbedrijf met een nieuwe aandeelhouder. Dit kan in potentie een grote impact hebben op de zeggenschap, het financieel belang en het dividend Enexis. Voorafgaand aan een eventuele toekomstige participatie

van de Staat in Enexis (gebaseerd op de uitgangspunten in het afsprakenkader), zullen de aandeelhouders daarmee moeten instemmen. Een en ander zal alsdan aan het college worden voorgelegd, waarbij ook de gemeenteraad gevraagd zal worden haar zienswijze (wensen en bedenkingen cf. artikel 169 lid 4 gemeentewet) te geven.

Collegevoorstel